

LEHEN EGUNETARAKO MATERIALAK

IKASLE BERRIA ETORRI AURRETIK

1.- Sarrera

XXI. mende honek eskaera berri bat ekarri dio eskolari: kulturartekotasunean hezi beharra. Kulturartekotasunean bizitzeak esan nahi du aniztasunetik abiatu beharko dugula komunitatea eraikitzeko, zenbait nortasunetan oinarrituta.

Batzuek diote eskolak ez duela mundua aldatuko. Baliteke egia izatea, baina eskolaren laguntzarik gabe ezinezkoa izango da aldaketa hori.

Neska-mutilek urte asko igarotzen dituzte eskolako giro sozialean murgilduta, eta hori gune ezin hobea da kulturartekotasunaren lehen urratsak emateko. Horregatik, gurera, elkarrekin bizitzera, datozen pertsonen kulturak ezagutzen has gaitezke, horiek baitira pertsona bakoitzaren nortasunaren osagaiak.

AURKIBIDEA

- 1.1.- Ikaslearen herrialdea eta kultura ezagutzeko jarduerak.
- 1.2.- Ikaslearen egoeran jartzeko jarduerak.
- 1.3.- Ikasle berriari eskaintzeko materialen prestakuntza.

ERANSKINAK

1. A.- Lagun berriak (enbaxadoreak).
1. B.- Ipuin-ereduak.
1. C.-"Agurren gorputz-hizkuntza".

LEHEN EGUNETARAKO MATERIALAK

IKASLE BERRIA ETORRI AURRETIK

1.1.-Ikaslearen herrialdea eta kultura ezagutzeko jarduerak

Helburuak:

Gelako ikasleak inplikatzeko ikasle berriaren harreran.
Ikasle berriaren herrialdeari eta kulturari buruz informatzea.

Partaideak:

Gelako ikasleak eta tutorea.

Jarduerak:

1.- Ikaslearen herrialdeari buruzko informazioa jaso:

a.- Herrialdea mapan kokatu.

b.- Informazioa bilatu herrialdeari buruz:

Etxean galde daiteke: familiako kideren batek egindako bidaiaren bat; eskolan herrialde horretako norbait baldin badago, berari galdetu; aukera baldin badago, herrialde horretako pertsona batekin hitz egin; entziklopediaren batean edo Interneten herrialde horri buruzko informazioa atera...

Adinaren arabera, mota bateko edo besteko informazioa bil daiteke: ohitura aipagarriak, elikadura, etxe motak, eraikuntza aipagarriak, klima...

2.- Ikaslearen hizkuntzari buruzko informazioa jaso:

a.- Kortesia-izko esaldiak edo agurrak ikasi. Hizkuntza hori hitz egiten duten beste pertsona batzuei galdetu. Bestela, "say Hello to the WORLD" web orrian topa daiteke:

<http://www.ipl.org/div/kidspace/hello/>

b.- Hizkuntza horretan dauden testuak azter daitezke: idazkera mota, hitz ezagunak...

3.- Herrialde horretako pertsona ospetsu bati buruzko informazioa bilatu: idazlea, kirolaria, artista, politikaria...

4.- Herrialde horri buruzko ipuin bat irakurri, musika entzun:

Bibliografian, munduko ipuinen liburuen erreferentziak aipatzen dira.

Materiala:

Munduko mapa handia.

Mapak sarean:

United Nations Cartographic Section:

<http://www.un.org/Depts/Cartographic/english/index.htm>

http://go.hrw.com/atlas/span_hm/world.htm

Liburuak:

Quincemundos. Cuentos Interculturales. Teresa Durán. Graó.

M de Mundo, I de India, Ch de China... Intermon Oxfamek argitaratutakoak.

Ni bezalako haurrak Kindersley, Barnabas eta Anabel. "Ni bezalako haurrak". Bruño, 1995.

"Yo soy de..." bilduma. Associació de Mestres Rosa Sensat. Honako herrialde hauetakoak daude: India, Japonia, El Salvador, Arabiar Emirerri Batuak, Benin, Txina, Maroko Norvegia.

El telar de los cuentos. Batt, T. R. Intermon/Oxfam

Nuestros cuentos favoritos de todo el mundo. Gain, J. Blume.

Nairobitarra: Munduko ipuinak. Argia.

LEHEN EGUNETARAKO MATERIALAK

IKASLE BERRIA ETORRI AURRETIK

1.2.-Ikaslearen egoeran jartzeko jarduerak

Helburuak:

Gelako ikasleak inplikatzea ikasle berriaren harreran.

Beste baten lekuan jartzea: enpatia-sentimendua sortu.

Partaideak:

Gelako ikasleak eta tutorea.

Jarduerak:

1.- Elkarrizketa

Denen artean, tutoretza-saio batean egoera hauek komentatu:

- Inoiz toki ezezagun batean izan garenean zer sentitu dugun: udalekuetara bakarrik joan garenean, beste eskola batera joan ginenean...
- Inoiz izan garen bertako hizkuntza ez genekien herrialde batean: oporretan, denboraldi batean bizi izaten...
- Ni ikasle berriaren tokian egongo banintz, zer gustatuko litzaidake besteek egitea?

2.-Rol playing

Egoera hauek antzeztu:

Zure amak enpresa batean lan egiten du. Sei hilabeterako, Japoniara joatea eskatu diote. Familia osoa joango zarete eta zuk 6 hilabete pasatuko dituzu hango eskola batean.

Gaur zure lehen eguna da:

1.- Sarreran zaude, sartu baino lehen. Aitak eskolaraino lagundu dizu eta orain gelara joan behar duzu. Eskola behin bisitatu duzu, baina ez duzu ondo gogoratzen nondik joan behar duzun.

2.- Klasean egon ondoren, jolastokira irteteko ordua iritsi da. Neska-mutilak zuk ezagutzen ez duzun jolas batean ari dira primeran pasatzen. Zuk jolastu nahi duzu.

3.- Bazkaltzeko ordua da. Japoniako janariak eta hemengoak desberdinak dira. Zure gelako batzuk ilaran daude janaria hartzeko.

3.- Ondorioak atera

LEHEN EGUNETARAKO MATERIALAK

IKASLE BERRIA ETORRI AURRETIK

1.3.- Ikasle berriari eskaintzeko materialen prestakuntza

Helburuak:

Gelako ikasleak inplikatzeko ikasle berriaren harreran.

Beste baten lekuan jartzea: enpatia-sentimendua.

Partaideak:

Gelako ikasleak eta tutorea.

Jarduerak:

1.-Aurkezpena eta gela prestatu:¹

- "Lagun berria" izendatu. Nor izan daitekeen eta zer eginkizun izango dituen adostu denen artean. (ikus 1.A eranskina).
- Denen artean hitz egin ikasle bakoitzak zer egin dezakeen ikasle berriari laguntzeko. Adostutakoa gelako toki batean geldituko da idatzita.
- Aurkezpena prestatu: ikasitako agurrak entseatu... (ikus 1.B eranskina: "Agurren gorputz-hizkuntza")
- Gela apaindu: herrialdeari buruzko argazkiak, horma-irudiak, toki berezi bat prestatu materialekin...

2.- "Ongietorri-liburua" prestatu:

- Liburuan gelako ikasleek egindako marrazki bat eta gelakoen aurkezpen-datuak egongo dira, bai eta tutorearena ere.
- Ikasle bakoitzaren edo taldearen argazkia erantsi daiteke, bakoitzaren izena idatzita duela.
- Ongietorri-liburua eskainiko zaio ikasleari etortzen den egunean.

¹ Aurkezpena egiteko jarduerak 2. atalean —ikasle berriaren lehen eguna— azaltzen dira.

LEHEN EGUNETARAKO MATERIALAK

IKASLE BERRIA ETORRI AURRETIK

1.A.- ERANSKINA

Lagun berriak (*enbaxadoreak*)

Lagun berria ikasle etorkinaren erreferentziako gelako pertsona bat izango da, gelako ordezkaria heldu berriaren aurrean. Gelan zein eskolan ikasle berriaren harrera erraztea izango da haren lana.

Lagun berria lan horretarako aurkezten diren gelakideen artean aukeratuko da, eta komeni da ikasle guztiek noizbait funtzio hori betetzea.

Ahal izanez gero, hasierako uneetan komunikazioa errazteko, ikasle berriaren hizkuntza eta eskolakoak dakizkien norbait izango da *lagun berria*.

Ondoren, *lagun berria* txandakatzea komeni da, dependentziarik ez sortzeko eta etorri berria den ikaslearen autonomia garatzen errazteko.

Batzuetan, sexu berekoa izatea ere garrantzitsua izan daiteke, etorri berriaren eta enbaxadorearen arteko harremana errazagoa izateko. Izan ere, askotan, adinak edo erlijioak zaildu egiten du sexu desberdinekoen arteko harremana hurbila izatea.

Ikasle berria heltzen den lehen egunean, harreraren ardura hartuko du *lagun berriak*, eskolako lekuak ezagutzen lagunduko dio; batez ere, erreferentziako eta hizkuntza indartzeko gelak.

Lagun berriaren betebeharrak ezin dira burutu prestatu gabe. Komeni da, denen artean, ikasle berriarentzat premia-ak eta garrantzitsuak izan daitezkeen hainbat gai lantzea tutoretza-saio batzuetan.

Lagun berriaren lana bete dezakeen boluntario-taldearen inplikazioa lortzeko eta lana antolatzeko ideia batzuk hauek dira:

- Iritsi berriak hasierako egunetan sentituko duenaz eztabaidatzea, beste batzuen esperientzietan oinarrituz.
- Ikasleen ekarpenak gai honi buruz: "heldu berriaren lekuan egongo banintz, zer gustatuko litzaidake besteek egitea?"
- *Lagun berriaren* zereginen zerrenda egitea eta erantzukizunak banatzea.

Lagun berriaren lanak eskola-komunitatearen oniritzia jaso beharko du eta gogoeta egitera bultzatu behar du: laguntza, kooperazioa, bestearen lekuan jartzeaz eta harrera egiteaz; hori eginez, denok ikasten baitugu.

Oniritzia adierazteko modu asko daude, adibidez:

- Gurasoei gutuna bidali haien seme/alabak egin duen lana azalduz, eskertuz eta lan horrek izan dituen ondorio positiboak goraipatuz.
- Zuzendariak sinatutako agiria eman.
- Zuzendaritza-taldekoen komentarioak egin denen aurrean, haien esker ona azaltzeko.
- Denek ezagutzen duten bereizgarriaren bat eraman (insignia, pegatina bat...) eskolan *lagun berriaren* lana egiten duen bitartean.

ZEREGINAK

1. Ikasle berria eskolatik buelta bat ematera eraman, eta biderik ohikoenak erakutsi, ondo ezagutu arte: nola joan jantokira, zuzendaritzara...
2. Ikasle berriari komunak erakutsi, ikur eta ikono garrantzitsuenak azaldu, eta komunera joateko baimena nola eskatzen den erakutsi.
3. Gonbita egin jolas-garaian gelako lagunen taldean jolasteko, eta jolasak azaldu eta parte hartzen animatu.
4. Lehen egunetan elkarrekin bazkaltzeko gonbita egin.
5. Ikasle berriaren ondoan eseri lehen egunetan, gelako errutinei jarraitzen laguntzeko.
6. Behar duenerako, irakasleari laguntza eskatzen erakutsi...

(Ikasle etorkinentzat harrera plana egiteko orientabideak. Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia. Vitoria-Gasteiz, 2004.)

LEHEN EGUNETARAKO MATERIALAK

IKASLE BERRIA ETORRI AURRETIK

1.B.- ERANSKINA

Agurren gorputz hizkuntza

Helburuak:

Kultur agerpenak errespetatzea eta horiek dakarten aberastasuna azpimarratzea.

Gorputzaren bidez komunikatzeko beste keinu eta era batzuk ezagutzea.

Eztabaida-maila: taldea/gela.

Transmititzeko balioak:

- Adiskidetasuna.
- Sentimenduen adierazpena.

Metodologia:

Jarduera hau gorputz-hezkuntzako klasean egin beharko da. Kartoi mehe bana emango zaio parte-hartzaile bakoitzari: munduko kultura baten edo batzuen ezaugarri den agur edo despedida bat idatzita izango du. Irakasleak adieraztean, ikasle guztiek ozenki errepikatu beharko dute beren agurra, modu berean agurtzen duen beste gelakide bat/batzuk aurkitu arte. Agurrak elkarren ondoan jarri ondoren, talde bakoitzak agur berri bat "asmatu" behar du, baina, oraingoan, gorputz-hizkuntza bakarrik erabiliz. Behar den keinua aukeratu ondoren, taldeek espazioan zehar mugitu behar dute, elkarri agurrak eginez.

Lan-fitxa:

Munduko herri askotan, abegia alaitasunez eta eskuzabaltasunez egiten da, gure etxea bisitatzen duenari begirunea erakutsi nahian. Kanpotar bat iristea ohorea da hartzen duenarentzat, eta kulturetan askotariko kortesia-jarrerak daude, bisitaria alaitzeko.

Dena den, ez da erraza Asiako zenbati tokitan dauden bezain formula adierazkor eta atseginik aurkitzea. Han lore-girlandak jartzen dizkiote lepoan etorri berriari, agur eta harrera-keinu gisa, eta, bitartean, harrera-esaldiak esaten zaizkio. Oro har, emakumeek eta haurrek egiten dituzte girlanda horiek, lorerik politenak eta usaintsuenak elkarren atzean lotuz. Eraitza ikusmenerako eta usaimenerako gozamina da.

(Educación física y valores: educando en un mundo complejo. 31 propuestas para los centros escolares. Marta Carranza, Josep. M. Mora. Editorial Graó. 116-117. or.)

AGURREN ADIBIDEAK

Jatorria	Hizkuntza	Ahozko agurra	Keinuak
Mundu arabiarra	Arabiera Bereberra	Salam maleikum (Bakea bedi zuekin) Wo aleikum essalam (Eta bakea zuekin)	Eskuak buruan = Jaungoikoa. Eskuak bekokian = irakaslea. Eskuak bihotzean = laguna. Eskuak elkarturik = zu bezalakoa den beste pertsona bat.
Asia	Bengalera, B. Kristaua, Hindiera, Singalesa, Gujeratia, Japoniera, Pakistandarra	Namaskar Yesu pranam Namaste Ayubowan Susvagatam Sayonara	Lore-koroa jartzea. Gorputza aurrerantz makurtzea, besoak zabalik eta gorputzaren aldamenean. Keinua hiru aldiz egin. Diagonalean besarkada bat ematea.
Errusia	Errusiera		Bostekoa eman eta burua makurtzea. Bostekoa eman, besarkada, musu bat ahoa.
Ijitoak	Ijito-hizkera	Lacho chive (Ongi etorri) Sastispen tali (Osasuna eta askatasuna)	Besarkada eta hiru musu.
Afrika beltza	Bubiera	Evari ee (Egun on) Potóé (Eskerrik asko)	Bostekoa eman eta, eskuak aldentzean, atzamarrekin soinua egin.
Hego Amerika eta Erdialdeko Amerika	Azteka-hizkuntzak -ketxuera	Amasuwa, amakella, mahulla (Ez lapurtu, ez esan gezurrik, ez izan alferra)	Bostekoa eman. Besarkada.
Europa	Euskara Gaztelera Katalana Galiziera Frantsesa Ingelesa...		Bostekoa eman. Besarkada. Bi, hiru, edo lau musu. Eskua bizkarraren gainetik pasatu.